

Засновники Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно – аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Видається двічі на тиждень. Головний редактор* О. Онищенко, академік НАН України. *Редакційна колегія* В. Горовий (заступник головного редактора, науковий керівник проекту), Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. *Бюлетень підготували:* О. Ворошилов, С. Кулицький, О. Пестрецова. *Адреса редакції:* НБУВ, просп. 40 – річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044) 524 – 25 – 48, (044) 525 – 61 – 03.Е – mail: siaz@pochta.ru, www.nbuv.gov.ua/siaz.htm. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження із СІАЗ: siaz@pochta.ru**

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

**№ 36
(15 травня 2012 р.)**

ЗМІСТ

У ЦЕНТРИ УВАГИ	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	5
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА.....	14
ВИКОНАВЧА ВЛАДА	19
ПОЛІТИКА	28
ЕКОНОМІКА.....	31

КИЇВ 2012

У ЦЕНТРІ УВАГИ

Президент України В. Янукович підписав новий Кримінально-процесуальний кодекс

Верховна Рада України прийняла новий Кримінальний процесуальний кодекс у ніч на 13 квітня 2012 р. Парламент розглядав у другому читанні КПК чотири дні, починаючи з 10 квітня. Всього до кодексу були внесені понад 3700 поправок.

Слід зазначити, що на пропозицію Президента України В. Януковича експерти Ради Європи у стислі строки підготували висновок на ухвалений Верховною Радою України Кримінальний процесуальний кодекс. У своїх висновках вони зазначають, що у Кримінальному процесуальному кодексі враховано найбільш значущі рекомендації, зроблені в ході консультацій українських органів влади з експертами Ради Європи. «Кодекс радикально відійшов від громіздкого і повторюваного триступеневого кримінального процесу радянського типу, запровадив реальнішу змагальну систему», – ідеться у документі.

Експерти нагадали, що вже на етапі внесення до парламенту проект КПК «був суттєвим документом, який вмістив у собі багато позитивних змін і взяв до уваги чимало вимог щодо європейських стандартів регулювання кримінального процесу». А поправки, внесені під час його розгляду Верховною Радою, «значною мірою покращили проект». Таким чином, зазначають експерти, в остаточному варіанті кодексу відобразилася «позитивна співпраця українських органів влади з експертами Ради Європи протягом всього законотворчого процесу». Підкреслюється, що ухвалення КПК «може дійсно вважатися запровадженням міцної основи для створення чесної, справедливої та ефективної системи кримінального судочинства».

14 травня новий КПК України підписав Президент В. Янукович. За його словами, необхідність прийняття нового кодексу, окрім іншого, була пов'язана з судовим процесом над колишнім прем'єр-міністром Ю. Тимошенко, засудженою за старим КПК. Однак, наголосив В. Янукович, влада взялася за новий кодекс ще до того, як проблема Ю. Тимошенко вийшла на світовий рівень.

Президент України очікує від нового КПК введення в Україні якісно нової системи й правових засобів захисту людини, суспільства і держави від кримінальних злочинів, а також удосконалення процедури кримінального судочинства. «Цей закон став важливим кроком на шляху підвищення рівня захисту прав громадян і поліпшення інвестиційного клімату в державі», – вважає глава української держави.

Основними напрямками реформування кримінального судочинства, відповідно до нового КПК, є створення рівних можливостей для кожної із сторін у кримінальному процесі та реальне впровадження у кримінальне судочинство принципу змагальності, за якого результат розгляду судом

конкретного випадку притягнення особи до кримінальної відповідальності залежатиме виключно від обґрунтованості позиції сторін.

Слідчий та прокурор, відповідно до положень КПК, позбавляються фактично монопольного права на подання доказів, оскільки кожна із сторін кримінального провадження матиме рівні можливості у збиранні доказів, отриманні допомоги суду у збиранні доказів при наявності труднощів їхнього отримання, а також наданні зібраних доказів суду для доведення винності або невинності особи у вчиненні злочину.

КПК передбачає вирішити проблему змагальності вітчизняного кримінального судочинства також шляхом запровадження нового порядку, згідно з яким суд зможе ґрунтувати свої висновки виключно на тих свідченнях, які він безпосередньо отримав від сторін кримінального провадження у судовому засіданні, або які були надані слідчому судді у судовому засіданні під час досудового розслідування.

Процесуальне керівництво розслідуванням здійснюватиме прокурор, який даватиме доручення слідчим (співробітникам органів внутрішніх справ України, Служби безпеки України, органу, що здійснює контроль за додержанням податкового законодавства) і прийматиме або погоджуватиме ключові процесуальні рішення (повідомлення особі про підозру, звернення з клопотаннями до слідчого судді, складення обвинувального акта тощо).

Крім того, функцію з представництва державного обвинувачення у суді у конкретній справі буде покладено саме на того прокурора, який здійснював нагляд за дотриманням законів органами, які проводили досудове розслідування.

Також об'єднуються досі відокремлені стадії дізнання і досудового слідства в одну – досудове розслідування, яке розпочинатиметься з моменту надходження інформації про вчинений злочин до правоохоронних органів, яка обов'язково вноситься до Єдиного реєстру досудових розслідувань.

Необхідність прийняття формального акта для порушення кримінальної справи (нині – постанова про порушення кримінальної справи) КПК також не передбачена.

Оперативно-розшукова діяльність, пов'язана із розслідуванням злочину, та слідство здійснюватимуться у рамках єдиного процесу розслідування, а всі процесуальні дії (оперативно-розшукові та слідчі дії) зможуть проводитись лише після початку кримінального провадження у справі.

Виключно за рішенням слідчого судді пропонується здійснювати: обрання запобіжних заходів та продовження їхніх термінів; негласні слідчі дії, що обмежують конституційні права осіб; накладення арешту на майно; примусовий привід; накладення грошового стягнення за невиконання процесуальних обов'язків; відсторонення від посади тощо.

Також кодексом передбачена ліквідація можливості відправлення справи на додаткове розслідування, що досі призводить до необґрунтованого затягування розгляду справ.

КПК встановлюється зменшення термінів кримінального провадження, удосконалення порядку проведення негласних слідчих дій. Також вводиться

спрощена форма розслідування і судового розгляду кримінальних проступків. Зокрема, запроваджується нова категорія «кримінальні правопорушення», яка буде поділятися на злочини та кримінальні проступки за критерієм тяжкості.

Президент В. Янукович наголосив, що до 1 листопада поточного року чинне національне законодавство необхідно привести у відповідність до норм нового Кримінального процесуального кодексу України. «Ми повинні за короткі терміни – до 1 листопада – привести у відповідність до КПК все наше законодавство. Відповідно до цього Кодексу нам треба зробити поправки приблизно до 300 законів», – сказав глава держави. «Ми отримаємо дуже скоро один із кращих у Європі КПК – про це говорять європейські експерти. Це торкнеться в цілому життя країни. Потім будемо приймати закони про адвокатуру і прокуратуру», – додав В. Янукович (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*. – 2012. – 14.05).

Прем'єр-міністр України М. Азаров відбув із дводенним робочим візитом до Брюсселя

У столиці Бельгії український Прем'єр візьме участь у 15-му засіданні Ради з питань співробітництва Україна – ЄС та проведе низку зустрічей із керівництвом Євросоюзу.

Як зазначається в офіційній програмі робочого візиту глави українського уряду, у вівторок, 15 травня, М. Азаров у будинку Європейської Комісії зустрінеться з Високим Представником ЄС – віце-президентом Єврокомісії із закордонних справ та безпекової політики К. Ештон.

Планується, що в будинку Ради ЄС Прем'єр-міністр України відвідає робочий ланч у рамках засідання Ради з питань співробітництва Україна – ЄС, а після цього візьме участь у засіданні Ради з питань співробітництва Україна – ЄС. Увечері 15 травня М. Азаров зустрінеться з Комісаром ЄС з питань розширення та Європейської політики сусідства Ш. Фюле.

Крім того, програмою робочого візиту запланована на вівторок спільна прес-конференція М. Азарова, Ш. Фюле та міністра закордонних справ Данії В. Сьовндаля. Глава українського уряду сьогодні ввечері дасть інтерв'ю французькій газеті Le Monde та німецькій – Handiltsbladtt, а також проведе зустріч із представниками європейського бізнесу.

У середу, 16 травня, в будинку Європейського парламенту М. Азаров зустрінеться з Президентом політичної групи «Прогресивний альянс соціалістів та демократів Європейського парламенту» Х. Свободою.

Крім того, завтра український Прем'єр-міністр виступить на конференції «Україна та ЄС – яке майбутнє?» в Європейському парламенті та дасть низку інтерв'ю європейським виданням La Tribune і Financial Times.

М. Азаров також у середу проведе зустріч із Президентом Європейського парламенту М. Шульцем. Після цього заплановано спільний підхід до ЗМІ (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2012. – 15.05).

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

О. Ворошилов, страш. наук. співроб.

Официальный визит Премьер-министра Украины Н. Азарова в Катар 8–9 мая 2012 г. в отзывах СМИ

Премьер-министр Украины Н. Азаров осуществил двухдневный официальный визит в Государство Катар. Глава украинского правительства встретился с эмиром Катара Хамадом бин Халифа Аль Тани, министром иностранных дел Государства Катар шейхом Хамадом бин Джасем Аль Тани, ознакомился с работой компании RasGas, а также встретился с руководителями ведущих катарских компаний.

В поездке Н. Азарова сопровождали министр аграрной политики и продовольствия Н. Присяжнюк, первый заместитель министра экономического развития и торговли А. Максютя и первый заместитель министра образования и науки, молодежи и спорта Е. Сулима. Кроме того, в составе официальной делегации также находились заместитель министра энергетики и угольной промышленности В. Макуха, специальный представитель Украины по вопросам Ближнего Востока и Африки Е. Никитенко, председатель координационного совета национального проекта LNG-terminal В. Демьянюк, исполняющий обязанности заместителя генерального директора государственного концерна «Укроборонпром» П. Букин и президент-генеральный конструктор государственного предприятия «Антонов» Д. Кива.

Во время визита Украина и Катар подписали ряд двусторонних документов о сотрудничестве. Подписание состоялось в присутствии Премьер-министра Украины Н. Азарова и Премьер-министра, министра иностранных дел Катара шейха Хамада бин Джасема Аль Тани.

В частности, подписан Меморандум о взаимопонимании в сфере энергетики между Министерством энергетики и угольной промышленности Украины и министерством энергетики и промышленности Катара; Меморандум о взаимопонимании между Кабинетом Министров Украины и правительством Государства Катар о сотрудничестве в сфере образования и научных исследований; Меморандум о взаимопонимании между Торгово-промышленной палатой Украины и Торгово-промышленной палатой Катара.

Во время официального визита Н. Азарова в Государство Катар также была достигнута договоренность о разработке программы стратегического партнерства между Украиной и Катаром. «Мы пришли к согласию, что сотрудничество между нашими государствами должно приобрести стратегический характер, и договорились разработать программу стратегического партнерства на 20 лет. Работа над программой фактически уже началась. Первыми камнями в фундамент программы станет работа в Киеве в конце мая двусторонних рабочих групп по вопросам энергетики и сельского хозяйства. Соответствующие поручения Министерству

экономического развития и торговли как координатору проекта и другим министерствам и ведомствам я уже дал», – проинформировал Премьер-министр Украины.

По его словам, работу нужно организовать таким образом, чтобы стратегическая программа была готова к подписанию во время визита Президента Украины в Катар, запланированного на осень текущего года.

Украинский Премьер отметил, что для Украины Катар является чрезвычайно важным равноправным партнером. «Мы увидели страну, которая динамично развивается, превращает практически мертвую пустыню в комфортную для жизни экологическую среду, формирует новое общество. Секрет успеха не только в том, что эта страна сказочно богата запасами природного газа и нефти, есть немало примеров, когда государства не в состоянии разумно распорядиться полученным от Бога богатством. Секрет в том, что руководство Катара осуществляет мудрую последовательную политику. На протяжении десятилетий в стране политическая и социальная стабильность. Строятся масштабные промышленные объекты и жилье, ультрасовременная инфраструктура. Государство инвестирует в будущее – в первую очередь, в науку и передовые технологии, и поэтому сегодня Катар является лидером роста в регионе», – подчеркнул Н. Азаров.

В данном контексте СМИ обращают внимание на то, что в настоящее время Катар, по версии журнала «Форбс», – самая богатая страна мира. Средний уровень доходов населения – 88 тыс. долл.

Рецепт успеха простой – большие газовые месторождения и невысокое количество населения (лишь 1 млн 700 тыс. лиц). По оценкам экспертов, запасы природного газа Катара составляют 14–15 % мировых, что ставит страну на третье место после России и Ирана. Сегодня Катар – одна из крупнейших в мире стран-экспортеров газа – успешно продает свой газ на спотовом рынке Европы. Его стоимость за последние годы колебалась от 120 до 400 долл. за 1000 кубометров.

Кроме того, страна владеет также значительными запасами нефти (разведанные запасы составляют около 26 млрд баррелей, а ежедневное производство – около 900 тыс. баррелей).

Именно поэтому основной темой переговоров стало энергетическое сотрудничество двух стран.

Как известно, Украина поставила себе задачу в ближайшие годы снизить свою зависимость от поставок газа из России. Отмечается, что на протяжении последних месяцев Киев безуспешно добивается от Москвы снижения цены накупаемый газ. Зашедшие в тупик переговоры побудили Украину энергично искать альтернативных поставщиков газа. Уже разрабатываются проекты по добыче сланцевого газа, также рассматривается возможность покупки топлива на так называемом спотовом рынке Европы, кроме того, правительство начало договариваться о долгосрочных поставках сжиженного газа для будущего терминала, который должны начать строить под Одессой в 2015 г. «Украина настойчиво работает над диверсификацией поставок газа и изучает возможность приобретения газа в Катаре, – сказал украинский

Премьер Н. Азаров в ходе посещения катарской компании RasGas. – На сегодняшний день даже с учетом доставки в Украину катарский газ обойдется в 3 раза дешевле, чем российский».

Еще в апреле председатель координационного совета национального проекта LNG-терминал В. Демьянюк заявил, что украинская сторона находится на завершающей стадии переговоров о поставке сжиженного газа для LNG-терминала (его мощность должна составить около 10 млрд куб. м сжиженного газа в год) с двумя ведущими катарскими компаниями Qatargas и RasGas, а также с алжирской государственной нефтегазовой корпорацией Sonatrach.

В этой связи обозреватели отмечают, что популярность LNG в международной торговле энергоресурсами растет быстрыми темпами. К 2030 г. мировой спрос на сжиженный газ, согласно прогнозам, увеличится до 650 млрд куб. м в год, а доля его на мировом рынке природного газа увеличится до 45 %. Украинская идея с переходом на сжиженное топливо не нова. Некоторые из европейских стран уже в значительной мере с его помощью удовлетворяют свои энергетические потребности. Так, например, треть газовых закупок Великобритании приходится на LNG. Экономике Испании, Бельгии, Италии также во многом опираются на сжиженный газ.

Правда, эксперты говорят, что низкая цена газа в Катаре еще не значит, что он будет дешевым в Украине. Дело в том, что большие затраты связаны с арендой или покупкой танкеров для перевозки энергоносителей, затратами на транспортировку, также придется платить Турции за проход кораблей через Босфор. Так, по словам аналитика инвестиционной компании В. Михальчука, «текущая стоимость катарского газа составляет около 350 долл. за 1 тыс. куб. м, в то время как из России – 415 долл. Однако для осуществления проекта Украине придется построить несколько регазификационных терминалов стоимостью около 1 млрд долларов каждый. Дополнительными расходами станет покупка танкеров-газовозов по цене 200 млн за танкер».

Цена, которую в настоящее время Украина платит за российский газ, значительно превышает себестоимость его добычи и транспортировки, поэтому теоретически поставлять газ из Катара может быть немного дешевле, считает, в свою очередь, С. Дьяченко, ведущий эксперт энергетических программ Центра им. Разумкова. «Сжиженный газ на европейских рынках, который поставляется из стран Северной Африки, стоит где-то 350 долл., то есть долларов на 100 дешевле, чем мы получаем из Российской Федерации», – отмечает он. Однако, по мнению эксперта, нужно считаться также с тем, что в Украине нет ни одного терминала, где газ из жидкого переводили бы в обычное для транспортировки по трубам состояние. Это также будет влиять на цену.

Однако главная проблема, по мнению большинства обозревателей, заключается в том, что Турция пока упорно отказывается дать согласие на проход украинских газовозов через пролив Босфор.

Источник в Госагентстве по инвестициям и управлению нацпроектами (курует строительство СПГ-терминала) сообщил, что проблема с Турцией

возникла после того, как Киев не пошел на уступки Анкаре, выступившей с предложениями о своем участии в украинском проекте. Речь шла о привлечении турецкой компании к разработке его технико-экономического обоснования (ТЭО) и об условиях инвестирования строительства.

Однако Госагентство определило разработчиком ТЭО испанскую компанию SocoIn. «После этого турецкая сторона взяла паузу в обсуждении условий подписания договоренностей с Украиной о прохождении танкеров через Босфор», – отметил источник.

Возникшую проблему в конце мая обсудят на трехсторонних переговорах Украины, Катара и Турции. В этой связи замминистра энергетики и угольной промышленности Украины В. Макуха отметил, что хотя турецкая сторона пока не дает согласия на проход танкеров через пролив, в последнее время наблюдается сдвиг в ее позиции. «Этот вопрос в переговорном процессе. Пока турецкая сторона не поддерживает просьбу о транспортировке газа через Босфор. Но в последнее время мы наблюдаем сдвиг в позиции Турции, и надеемся, что мы сможем найти компромиссное решение, которое всех устроит», – сказал замминистра.

Ранее глава Госагентства по инвестициям и управлению национальными проектами В. Каськив отмечал, что, в принципе, сжиженный газ может поставляться в Украину из любой точки мира, но каналов его поставки всего два – это каспийский газ, который будет транспортироваться непосредственно по Черному морю, или любой другой, который будет доставляться через Босфор.

В то же время, проблемы с организацией доставки газа для украинского СПГ-терминала разногласиями с Турцией не ограничиваются. Многие эксперты считают, что выйти на 10–15 млрд куб. м газа в год путем его доставки морем можно будет, только если закупать его сразу в нескольких странах.

В этой связи СМИ напоминают, что еще в начале нынешнего года во время Всемирного экономического форума в Давосе Азербайджан отказался подписывать межправительственные договоренности о ежегодных поставках в Украину 5 млрд куб. м сжиженного газа. А не так давно Э. Насиров, вице-президент Госнефтекомпании Азербайджана по инвестициям и маркетингу, заявил, что компания начнет экспорт сжиженного газа в Украину, если будет принято решение о производстве этого вида топлива в рамках проекта разработки месторождения «Шах-Дениз». По его словам, украинская сторона рассчитывает на поставки в объеме 5–15 млрд куб. м сжиженного газа в год. «Таких объемов газа до 2017 г. у Азербайджана не будет», – отметил Э. Насиров.

При этом Киев и Баку в сентябре 2011 г. парафировали соглашение о поставках в Украину азербайджанского сжиженного газа: до 2 млрд куб. м, начиная с 2014 г., и до 5 млрд куб. м, начиная с 2015 г. Однако эти политические договоренности до сих пор не подкреплены конкретными контрактами.

Поэтому в ближайшие годы специалисты советуют правительству договариваться с такими странами, как Катар, Египет, Алжир. На

сегодняшний день «Катар является ключевой страной в проекте строительства терминала по приему сжиженного газа в Украине. Договоренности с ней вдохнут жизнь в то, что сейчас мы видим только на бумаге. Поскольку, как бы нас не убеждали, что проект продвигается, но без контракта на поставку сжиженного газа СПГ-терминал не состоится... Без контракта привлечь инвестора будет практически невозможно», – считает И. Надеин, глава общественной организации «Комитет энергетической независимости Украины».

Эксперт напомнил, что стоимость строительства СПГ-терминала оценивается в EUR846 млн, из которых государство на себя готово взять только 25 %. В связи с проблемой привлечения средств существует огромный риск, что начало строительство СПГ-терминала может быть отложено на неопределенный период времени, а значит, он не начнет свою работу, как это планировалось, в 2016 г.

«Катар – один из самых перспективных поставщиков сжиженного природного газа, – убежден и энергетический эксперт В. Сапрыкин. – Эта страна ежегодно запускает новый блок сжижения. Поэтому она для Украины даже более интересна, чем Азербайджан».

Впрочем, по мнению члена профильного парламентского комитета, депутата-«бютовца» А. Гудымы, «эти инициативы Азарова пахнут авантюрой. Почему вдруг переключились на катарский газ, который является дистанционно, как минимум, в пять раз дальше, чем азербайджанский, то есть затраты на перевозку его танкерами в несколько раз больше?»

По мнению же аналитика инвестиционной компании А. Ковалева, «даже с учетом минусов проекта в виде расходов на инфраструктуру и плату за проход через Босфор потенциальные плюсы перевешивают, поскольку риски зависимости от единственного поставщика – России, слишком высоки. Что касается Катара, то у него тоже есть интерес в расширении географии поставок в Европу, потому что в уже недалеком будущем конкуренция на рынке сжиженного газа в Европе, да и в мире в целом может усилиться, если на этот рынок выйдут США, где сланцевая революция привела к избытку газа».

Чтобы заинтересовать арабов продавать газ в Украину, украинская сторона предлагает Катару рассмотреть возможность участия в строительстве LNG-терминала в Одесской области, а также принять участие в разведке и добыче нефти и газа на своей территории.

Сами же катарцы оптимистично настроены на сотрудничество с Украиной. По словам главы правительства Катара шейха Хамада бин Джасем Аль Тани, их страна имеет большой опыт строительства терминалов сжиженного газа, поэтому необходимо проводить переговоры и начинать реализацию проектов.

Также в ходе визита Премьер-министра Украины в Катар были достигнуты определенные договоренности в аграрной отрасли. Поскольку кроме фиников в Катаре почти ничего не растет, катарцы в прошлом году уже покупали украинское зерно и теперь хотят не просто увеличить импорт, но и построить целый терминал, так называемый «хаб», а это откроет для

Украины новые рынки сбыта зерновых. «Это практически все страны Персидского залива, плюс Африка. И так далее. То есть вот этот зерновой «хаб» мог бы быть такой отправной точкой для поставок наших зерновых в большое количество стран. То есть проект является чрезвычайно интересным», – заявил Премьер-министр Украины Н. Азаров.

А Эмир Катара Хамад Бин Халиф Аль Тани (который, кстати, ввел в этой мусульманской стране Конституцию, позволил женщинам одеваться по вкусу и планирует провести первые выборы в парламент) намеревается пригласить украинские компании, имеющие опыт строительства спортивных объектов к Евро-2012, принять участие в тендерах на строительство таких стадионов в Катаре в рамках подготовки к чемпионату мира по футболу 2022 г., а также уже пригласил украинцев принять участие в тендере на строительство скоростного трамвая в Катаре.

Кроме того, Эмир Катара предложил Украине, кроме двустороннего сотрудничества, сотрудничество в третьих странах, в частности, в Африке. Эмир отметил, что Катар реализует ряд проектов в Африке, а Украина имеет соответствующие технологии и специалистов, которые могут принимать участие в этих проектах. Он, в частности, предложил украинским компаниям приобщиться к проекту строительства железной дороги в Судане.

В целом же, по словам главы украинского правительства, на сегодня сотрудничество между Украиной и Катаром развивается достаточно динамично и интенсивно и «приведет к определенным результатам». Прежде всего это касается энергетической сферы, строительства, агропромышленного комплекса и транспорта.

А аналитики не исключают, что у России может появиться конкурент в вопросах поставки газа в Украину: с учетом того, что Киев взял курс на снижение объема закупок российского «голубого топлива» – до 27 млрд куб. м против 40 млрд куб. м в прошлом году, арабский газ может составить серьезную конкуренцию «Газпрому». В сочетании с выходом на европейский спотовый рынок газа, разработкой сланцевых месторождений и увеличением добычи на газовом шельфе Черного моря Украина, таким образом, рассчитывает полностью устранить газовую зависимость от России. С другой стороны, «затяжка» с Катаром является для Киева дополнительным рычагом давления на «Газпром» на затянувшихся переговорах по снижению цены на поставляемый российский газ.

С. Кулицький, канд. іст. наук, старш. наук. співроб.

Перспективи розвитку видобутку нафти і газу в українському секторі акваторії Чорного й Азовського морів

Інформаційний резонанс, який супроводжує розвідку й розробку нових родовищ в українському секторі акваторії Чорного й Азовського морів, поки перевершує потік повідомлень про реальні досягнення, що повинні

матеріалізуватись у видобутку додаткових обсягів вуглеводнів.

Слід зазначити, що українська частина акваторії Чорного й Азовського морів вкрай слабо розвідана на предмет покладів нафти і газу. Це й обумовлює надзвичайно високий ступінь невизначеності щодо результатів оцінки запасів вуглеводнів у морських родовищах. Відповідно ускладнюється й прогнозування окупності капітальних вкладень у розвідку та освоєння родовищ нафти і газу, що, у свою чергу, не може не впливати на поведінку інвесторів.

Проведений фахівцями аналіз показує, що поведінка іноземних інвесторів в Україні визначається їх власною стратегією. І якщо донині українські родовища, на яких повинні працювати ці інвестори, не розробляються, то це свідчить, що розробка українських морських родовищ нафти і газу не знаходиться серед їх пріоритетних цілей. Адже перші повідомлення ЗМІ про наміри створити СП із російським «Газпромом» для розробки українських морських родовищ датуються ще 2003 р. А відносини з ОАО «Газпром» в українській владі, попри періодичну зміну її політичного забарвлення, завжди були доволі рівними.

Навіть постанові Кабміну Міністрів України про укладання мирової угоди з «Венко Прикерченська», яка свого часу вельми зацікавила ЗМІ, вже виповнився рік. Однак спільна робота українських та іноземних підприємців на вітчизняних морських родовищах вуглеводнів поки так і не розпочалася.

У свою чергу, активність означених іноземних інвесторів у інформаційному просторі цілком можна розглядати як інформаційне (чи може точніше – дезінформаційне) прикриття їх дійсних намірів. Наприклад, за повідомленням ЗМІ, ті ж «Лукойл» та «Венко» доволі активні в румунському секторі Чорного моря.

За умов, коли іноземні інвестори зволікають з розробкою українських морських родовищ вуглеводнів, Україні вкрай важливо власними силами провести повну геологічну розвідку цих родовищ і самостійно розпочати освоєння найперспективніших з них, якщо, звичайно, іноземні інвестори й надалі зтягуватимуть з початком аналогічних робіт. До того ж придбання двох згаданих вище СПБУ значно розширює можливості вітчизняних нафтогазовиків у цілому плані.

Закінчення всього комплексу геологорозвідувальних робіт на відповідних нафтогазових родовищах важливе для визначення порядку їх подальшого освоєння. Адже нинішня інформація про нові українські морські родовища має вельми наближений характер.

Зокрема, експерт Інституту енергетичних досліджень (Київ) Ю. Корольчук наводить дані про очікувані запаси та щорічний видобуток нафти та газу в перспективі на Прикерченській ділянці, структурі Палласа, родовищах Одеському, Безіменному та Суботіно, а також кошти держави Україна та приватних, у тому числі й іноземних інвесторів, необхідні для освоєння означених нафтогазових структур. Правда, експерт не пояснює протягом якого періоду часу зазначені обсяги інвестицій треба здійснити, щоб досягти наведеного ним рівня щорічного видобутку нафти та газу. А така інформація вкрай важлива для визначення пріоритетності освоєння

перелічених нафтогазоносних структур. Хоча сам Ю. Корольчук наголошує, що найперспективнішою серед них вважається Прикерченська ділянка. Крім того, він вельми скептично ставиться до гарантій надходження коштів на розробку зазначених родовищ від інвесторів, й, водночас, підкреслює, що виділення відповідних державних інвестицій з боку України є більш імовірним.

Підтвердженням початкової необхідності проведення всього комплексу геологорозвідувальних робіт на морських нафтогазоносних структурах в українському секторі азовсько-чорноморської акваторії є серйозні розбіжності в оцінці їх запасів, що публікуються у ЗМІ. За даними вже згаданого вище експерта Інституту енергетичних досліджень Ю. Корольчука, очікувані запаси природного газу на структурі Палласа становлять 160 млрд куб. м, то за даними Державної служби геології та надр України – 250–485 млрд куб. м. Тобто розбіжність в оцінках запасів становить 1,5–3 рази, що не може не позначитися на ефективності відповідних капітальних вкладень та поведінці інвесторів.

Водночас, попри зазначені вище недоліки статистичного обліку, подальший обрахунок представлених Ю. Корольчуком даних призводить до деяких вельми цікавих висновків. Зокрема, сукупні запаси нафти й газу (у нафтовому еквіваленті) на перелічених вище структурах становлять 745 млн т, тобто від третини до половини всіх запасів нафти і газу в українському секторі акваторії Чорного й Азовського морів. А щорічний сукупний видобуток за переліченими вище морськими родовищами повинен становити 16,5 млрд куб. м газу та 11 млн т нафти. За такого рівня видобутку запасів означених родовищ вистачило би на 24–29 років. Хоча, якщо наведені Ю. Корольчуком обсяги щорічного видобутку нафти й газу вважати максимальними, то, звичайно, загальний період експлуатації означених родовищ буде, поза всяким сумнівом довшим. Адже максимального рівня видобутку нафти та газу сягне не зразу, та й зменшуватимуться обсяги видобутку нафти і газу, як показує практика, поступово.

За сталих обсягів видобутку, як свідчать проведенні розрахунки, перелічені вище нафтогазоносні структури експлуатуватимуться протягом різного часу. Найменший період експлуатації – у родовищ природного газу – Одеського та Безуменного, найбільший – у Прикерченській ділянці. Утім, ці розбіжності в періодах експлуатації обумовлені, мабуть, не лише сукупними запасами вуглеводнів на означених структурах та щорічними обсягами їх видобутку, а і рівнем розвіданості запасів у цих нафтогазоносних структурах. Вочевидь, повною мірою це стосується вже давно досліджених газових родовищ – Одеського та Безіменного.

Адже саме ці родовища є чи не найбільш дослідженими серед згаданих вище вітчизняних морських родовищ. Зокрема, ділові видання повідомляють, що «20 січня 2012 р. Кабінет Міністрів уже затвердив ТЕО освоєння родовища Суботіно. Згідно з ним, максимального рівня щорічного видобутку на цьому родовищі вдасться досягнути у 2015 р., і він становитиме 428 тис. т нафти й газового конденсату. Видобуток на

Одеському родовищі й родовищі Палласа до цього періоду має вийти на рівень 1,2 млрд куб. м газу на рік».

Наведені плани уряду щодо обсягів видобутку газу на Одеському та Безіменному родовищах і, особливо, нафти на родовищі Суботіно менші від енергетичних досліджень. Поряд із згаданими вище розбіжностями в публічних оцінках перспектив морського видобутку вуглеводнів, зроблених «Нафтогазом України» та Державною службою геології та надр, це може свідчити про дві особливості нинішнього етапу розвитку морського нафтогазовидобутку в Україні.

Ідеться, зокрема, про недостатній рівень проведення геологорозвідувальних робіт, на чому вже наголошувалось, та переважання суто відомчого підходу до розробки українських морських родовищ вуглеводнів.

В останньому випадку, наприклад, треба говорити про ефективність використання обладнання та витрат коштів під час розробки родовищ. Так, проведене журналістами розслідування дає підстави сумніватись у доцільності передачі «Чорноморнафтогазом» підряду на буріння свердловин приватною фірмою на Голіцинському родовищі. Адже саме «Чорноморнафтогаз» має найкращий в Україні досвід на проведення таких робіт, оскільки історично їх здійснював власними силами. А фірма «Райагробудперспектива», що виграла тендер на бурильні роботи, почала брати участь у державних тендерах лише з початку 2011 р., хоча й вирізняється при цьому широким спектром запропонованих послуг: поставкою комп'ютерів, компресорів, сталевого прокату, бетонозмішувачів, хімічної продукції, проведенням геолого-технічних робіт.

Сумніваються журналісти й у доцільності використання нещодавно купленої СПБУ West Juno на свердловині № 4 Суботінського родовища, глибина буріння якої становить 2,700 м. Адже установка West Juno може бурити до глибини 9 тис. м, тоді як її українські аналоги до глибини 6,5 тис. м (*Дзеркало тижня. – 2012. – № 10. – С. 4*).

Доцільність розробки українських родовищ нафти й газу в акваторії Чорного й Азовського морів визначається вартістю видобутку вуглеводнів порівняно з цінами на їх імпорт в Україну.

Як це не парадоксально, але, якщо виходити з публічних оцінок НАК «Нафтогаз України» щодо відносно невеликих обсягів майбутнього морського видобутку вуглеводнів та потрібних для цього дуже великих інвестицій, то доцільність розробки вітчизняних родовищ нафти й газу в акваторії Чорного й Азовського морів видається вельми сумнівною. Експертні оцінки в цьому плані помітно оптимістичніші. Їх аналіз дає підстави оцінювати потребу в інвестиціях на освоєння українських морських родовищ вуглеводнів у межах 14–60 дол. у розрахунку на 1 т вуглеводнів у нафтовому еквіваленті.

Звичайно, до цього ще треба додати витрати на експлуатацію родовищ, що неодмінно призведе до підвищення собівартості морського видобутку нафти й газу в Україні. Однак все одно собівартість морського видобутку

вуглеводнів, якщо виходити з публічних оцінок посадовців НАК «Нафтогаз України», собівартість морського видобутку вуглеводнів в Україні буде в кілька разів вище, й наблизатиметься до рівня імпорتنих поставок.

Проведений аналіз показує нагальну необхідність проведення всього комплексу подальших геологорозвідувальних робіт на нафту й газ в українському секторі акваторії Чорного й Азовського морів і поглиблення досліджень щодо ймовірних результатів експлуатації морських родовищ. За цього надзвичайно важливо подолати суто відомчий підхід до проведення зазначених робіт. А сприяти цьому може не лише державний, а й громадський контроль на підставі публічності процесів освоєння морських родовищ нафти й газу (*Під час підготовки робіт були використані такі джерела інформації: Дзеркало тижня. – 2008. – № 18; 2009. – № 4; 2011. – № 15, 19, 22, 36, 38; 2012. – № 7, 10; Инвестгазета. – 2010. – № 20; 2011. – № 22, 35; Коментарі. – 2009. – № 4, 19; 2011. – № 27, 34, 36, 44; 2012. – № 5, 16; Кореспондент. – 2012. – № 9; Експерт Україна. – 2008. – № 20; 2012. – № 1–2, 4).*

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Голова Верховної Ради України В. Литвин прокоментував можливість розгляду в парламенті проекту закону про недоторканність високопосадовців та законопроекту про мови, відповідаючи на запитання журналістів 14 травня. За словами В. Литвина, ряд позицій проекту закону про обмеження недоторканності високопосадовців визнано Конституційним Судом України неконституційними, тому вони мають бути вилученими із законопроекту, а доопрацювання цього документу потребує суворого дотримання процедур, визначених Конституційним Судом і Регламентом Верховної Ради України. Спікер парламенту пояснив, що під кожною поправкою тепер знову потрібно збирати 150 підписів і діяти відповідним чином. З огляду на це Голова Верховної Ради запропонував, щоб керівники фракцій і кожен депутат отримали пакет документів та ознайомилися детально з ними для прийняття подальших рішень і визначеності у даному питанні. «Бо я розумію, що є бажання з одного боку просто запустити політичний процес, а з іншого – внести додатковий перелік осіб, які не матимуть особливого статусу», – зазначив В. Литвин. Голова Верховної Ради України повідомив, що звернувся до народних депутатів з тим, аби вони ознайомилися з останніми рекомендаціями і висновками Венеціанської комісії щодо законопроекту про мови. «Ці рекомендації мають доброзичливий і водночас принциповий характер. В них відзначаються як позитивні моменти, які базуються на врахуванні попередніх рекомендацій, так і ті позиції, які можуть викликати гуманітарні, політичні, не кажучи вже про фінансові, ускладнення», – підкреслив В. Литвин. Він зазначив, що «з наближенням виборів такі законопроекти все частіше будуть присутні на обговореннях» (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2012. – 14.05).*

Голова Верховної Ради України В. Литвин висловив переконання, що чемпіонат Євро-2012 відбудеться за будь-якої, в тому числі політичної, погоди. Про це він сказав на брифінгу, відповідаючи на запитання про можливий бойкот проведення в Україні матчів чемпіонату Євро-2012.

При цьому керівник парламенту зазначив, що «треба розрізнити кілька рівнів бойкоту», зокрема, неприсутність посадових осіб тих чи інших країн під час проведення футбольних матчів, неучасть певної команди і відмова від участі взагалі.

За словами В. Литвина, перший рівень вже задекларовано: про неучасть високопосадовців і Євросоюзу, і європейських країн під час перегляду перебігу матчів. «Все інше, думаю, нереальне і неможливе, а чемпіонат відбудеться в Україні і Польщі, в якій атмосфері – це вже інше питання», – підкреслив він, додавши, що Україна «має пройти цю дорогу» (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2012. – 14.05.*)

Голова Верховної Ради України В. Литвин вважає, що у питанні внесення змін до виборчого закону, «де мова йтиме про технічні моменти і уточнення, треба знайти консенсус і порозуміння, аби не виникала спокуса регулювати і змінювати принципові позиції чинного закону».

Відповідаючи на запитання журналістів під час брифінгу у понеділок, керівник парламенту висловив думку, що внесення до закону потребують мінімум три технічні правки: щодо зазначення прізвища, імені та по батькові депутата, про надання Центрвиборчкому статусу окружної виборчої комісії для голосування на закордонних виборчих дільницях і щодо виконання рішення Конституційного Суду у частині заборони одночасного балотування за партійними списками та у мажоритарному окрузі. «За згоди керівників фракцій і порозуміння технічні зміни можна і треба прийняти», – підкреслив він і повідомив, що досі від Центральної виборчої комісії не зареєстрований документ з пропозиціями щодо внесення згаданих змін до виборчого закону (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2012. – 14.05.*)

Вибори мера Києва можна було б провести одночасно з парламентськими виборами у жовтні. Про це сказав Голова Верховної Ради України В. Литвин, відповідаючи на запитання журналістів на брифінгу 14 травня.

«З точки зору економії коштів і мобілізації виборців це можна було б зробити одночасно з виборами до Верховної Ради України», – наголосив він.

«Бачу, політики взяли паузу для того, щоб підрахувати свої шанси і ще раз визначитися зі своїми планами», – зазначив керівник парламенту, додавши, що «тему проведення виборів мера столиці сьогодні ніхто не порушує» (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2012. – 14.05.*)

Заступник Голови Верховної Ради України М. Томенко повідомив, що опозиція виступає проти перегляду закону про вибори народних депутатів. Про це М. Томенко сказав у понеділок під час брифінгу у парламенті.

«Ми стоїмо на тому, що закон про вибори народних депутатів ухвалювався як компроміс і будь-яке внесення змін означатиме перегляд правил поведінки під час виборчої кампанії», – наголосив політик. Більше того, М. Томенко нагадав, що закон про Центральну виборчу комісію дає їй право у разі виникнення технічних, організаційних чи інших проблем врегульовувати їх шляхом спеціальних роз'яснень до тих чи інших норм закону.

«Опозиція не допустить внесення змін до закону про вибори, оскільки ми поінформовані, що за цими технічними змінами планується відмінити ключову норму, яка унеможливорює фальсифікації. Це норма про п'ятирічне зберігання виборчої документації та кримінальну відповідальність за спробу її достроково знищити», – наголосив М. Томенко.

Віце-спікер повідомив, що опозиція переглянула усі пропозиції ЦВК, «там нема жодної, яка б впливала на зміст, характер чи концепцію закону, тому Центральна виборча комісія абсолютно спокійно може ліквідувати технічні правки своїми роз'ясненнями». «Ми будемо наполягати на тому, щоби Верховну Раду не втягували в питання перегляду правил виборчої кампанії, бо у підсумку можемо отримати абсолютно інший закон, який даватиме можливість фальсифікувати вибори», – підкреслив він (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua)*. – 2012. – 14.05).

Комітет з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності рекомендує Верховній Раді направити на доопрацювання проект закону про внесення змін до ст. 297 Кримінального кодексу України (щодо посилення кримінальної відповідальності за осквернення або руйнування пам'ятників, споруджених в пам'ять тих, хто боровся проти нацизму в роки Другої світової війни – радянських воїнів-визволителів, учасників партизанського руху, підпільників, жертв нацистських переслідувань, а також воїнів-інтернаціоналістів та миротворців).

Проектом (реєстр. № 10077), поданим народними депутатами П. Симоненком та І. Алексеевим, пропонується посилити відповідальність за злочини, пов'язані з оскверненням або руйнуванням пам'ятників, споруджених в пам'ять тих хто боровся проти нацизму в роки Другої світової війни – радянських воїнів-визволителів, жертв нацистських переслідувань та інших шанованих нашим народом осіб. Згідно із проектом, «осквернення або руйнування вищезазначених пам'ятників караються обмеженням волі на строк від трьох до п'яти років або позбавленням волі на той самий строк».

Члени комітету, проаналізувавши законопроект, зауважили, що в разі прийняття запропонованої редакції ч. 2 ст. 297 КК України ця норма створить

небажану конкуренцію з ч. 3 цієї статті (в редакції законопроекту), яка у чинній редакції є ч. 2 і, окрім іншого, передбачає кримінальну відповідальність за наругу над братською могилою або могилою Невідомого солдата.

Крім того, зауважили парламентарії, санкція ч. 3 ст. 297 (у редакції законопроекту) передбачає покарання у виді обмеження волі на строк від 5 до 7 років або позбавлення волі на той самий строк. Однак, до вимог ч. 2 ст. 61 КК України обмеження волі встановлюється на строк від 1 до 5 років.

Народні депутати також звернули увагу на низку інших недоліків та застережень, які обґрунтовано викладені у Висновку Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України і які члени Комітету повністю поділяють (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua)*). – 2012. – 14.05).

Фракция Партии регионов выступает за рассмотрение Верховной Радой на пленарной неделе 15–18 мая законопроекта о языковой политике. Об этом заявил председатель фракции А. Ефремов на заседании Согласительного совета парламента.

«Мы долго не рассматривали вопросы, связанные с государственной языковой политикой. Есть отработанный законопроект № 9073, он учитывает все замечания, которые были высказаны в том числе и Венецианской комиссией, а также учитывает замечания наших ведущих институтов, для того, чтобы в нашем государстве в цивилизованном русле реализовать языковую хартию, которая действует в Европе... Просили бы поставить его на рассмотрение», – сказал он.

По словам А. Ефремова, данный проект закона сохраняет за украинским языком статус единственного государственного, но при этом расширяет права языков национальных меньшинств.

Напомним, что в марте А. Ефремов заявил, что в Верховной Раде нет необходимого количества голосов для предоставления русскому языку статуса второго государственного (*МинПром – информация бизнес-класса (http://minprom.ua)*). – 2012. – 14.05).

Оппозиция не присутствует в сессионном зале Верховной Рады (ВР). Как пояснил лидер фракции «БЮТ – Батьківщина» А. Кожемякин, депутаты от оппозиции находятся в зале суда. Об этом он заявил, выступая с парламентской трибуны. «Фракция прекратила блокирование (работы ВР – авт.), поскольку в эти минуты начинается заседания суда по рассмотрению кассационной жалобы Юлии Тимошенко по так называемому газовому делу», – сказал лидер «БЮТ – Батьківщина». Он подчеркнул, что оппозиция больше не доверяет украинскому суду, и своим присутствием во время рассмотрения кассации они хотят поддержать своего лидера. «Мои коллеги сейчас не в сессионном зале, а в зале суда», – сказал А. Кожемякин (*Украинский Бизнес Ресурс (http://ubr.ua)*). – 2012. – 15.05).

Проблема украинской оппозиции заключается в отсутствии патриотизма. Об этом заявил первый заместитель председателя парламентской фракции Партии регионов М. Чечетов, комментируя призывы представителей «БЮТ – Батьківщина» бойкотировать Евро-2012 в Украине.

«Главным препятствием на пути к евроинтеграции Украины является отсутствие патриотизма у нашей оппозиции, которая, уезжая на Запад, забывает о своем гражданстве, но всегда берет с собой партийный билет», – отметил он.

По мнению представителя ПР, именно такая позиция оппозиционных сил является абсолютно антиукраинской по своей сути. «Они втаптывают в грязь репутацию Украины. Как вы считаете, смог бы американский сенатор или английский лорд, или итальянский парламентарий приехать в Китай или в Россию, упасть на колени и целовать ботинки, например, В. Путину, и молить о санкциях против родной страны? Такого быть не может», – подчеркнул «регионал» **(МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2012. – 14.05).**

Народные депутаты от фракций Партии регионов (Г. Калетник, В. Борт), Народной партии (С. Терещук) и группы «Реформы ради будущего» (И. Сидельник) зарегистрировали в парламенте законопроект, направленный на государственное регулирование закупочных цен на молоко.

В частности, документом предлагается включить молоко в перечень товаров, на которые распространяется государственное ценовое регулирование (пока в этом перечне из молочной продукции имеются сухое молоко и сливочное масло).

Кроме того, предусматривается законопроектом, расчеты за поставленное молоко и другие товары госрегулирования должны будут производиться не в течение семи банковских дней после получения выручки от реализации данного товара (как это делается сегодня), а через семь банковских дней после получения продукции.

К тому же предполагается, что эта норма коснется не только предприятий оптовой и розничной торговли (как сейчас), но и перерабатывающих предприятий.

В то же время, сообщил директор Союза молочных предприятий Украины В. Чагаровский, инициатива депутатов помочь крестьянам может иметь совершенно противоположный эффект – производители просто не смогут оплачивать молочное сырье и вынуждены будут отказаться от его закупки. «Пусть сначала депутаты примут Закон о внутренней торговле, который уже 4 раза блокируется. Там 10 дней срок возврата молокоперерабатывающим предприятиям от торговых сетей. Если он будет выполняться, то в течение 12 дней переработчик будет выполнять свои обязательства. То есть, розница должна рассчитаться с переработчиками,

чтобы те имели средства для закупки сырья, иначе предприятия просто вынуждены будут сократить закупки у фермеров и у крестьян», – говорит эксперт (*Украинский Бизнес Ресурс* (<http://ubr.ua>). – 2012. – 15.05).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Президент України В. Янукович прибув із робочою поїздкою до Донецької області.

У Донецьку глава держави взяв участь у церемонії відкриття нового терміналу Міжнародного аеропорту «Донецьк» ім. С. Прокоф'єва, а також відвідав обласний перинатальний центр Донецького регіонального центру охорони материнства та дитинства.

В. Янукович, окрім того, провів нараду з діловими колами та керівництвом Донецької області (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (www.president.gov.ua). – 2012. – 14.05).

У рамках робочої поїздки до Донецької області Президент України В. Янукович взяв участь у церемонії відкриття нового терміналу Міжнародного аеропорту «Донецьк» імені С. Прокоф'єва.

Глава держави разом з віце-прем'єр-міністром, міністром інфраструктури Б. Колесніковим та головою Донецької облдержадміністрації А. Шишацьким перерізав символічну стрічку та відкрив меморіальну дошку видатного композитора, іменем якого названо аеропорт.

Президент назвав відкриття нового терміналу черговим свідченням того, що Україна гідно складає іспит на прийняття такого грандіозного спортивного свята, яким є фінальна частина Євро-2012. «Ми зобов'язані були показати світовій спільноті, що Україна – сильна країна з економікою, що динамічно розвивається, з високим професійним рівнем», – сказав В. Янукович. Глава держави наголосив: для Євро-2012 побудована вся необхідна інфраструктура, але роботи з облаштування країни на цьому не зупиняться. «Ми зобов'язані далі будувати дороги – не лише автомагістралі, а й шляхи регіонального значення. Ми повинні будувати сучасну Україну. Ми, як патріоти, повинні пишатися, що наше покоління здатне виконувати таке завдання», – сказав він.

Президент подякував усім, хто долучився до реалізації проектів Донецького та інших аеропортів, стадіонів, інших об'єктів інфраструктури. Глава держави ознайомився з роботою аеровокзалу, який за рівнем технічного оснащення, комфорту і безпеки пасажирів відповідає сучасним світовим стандартам. Зокрема, він оглянув зали реєстрації, контролю багажу, контролю на безпеку та протестував роботу пункту паспортного контролю. Президент також оглянув розміщену в новому терміналі аеропорту виставку скульптур Родена. В. Янукович поспілкувався з диригентом симфонічного оркестру Донецької обласної державної філармонії імені С. Прокоф'єва

О. Долинським – під час урочистостей музиканти оркестру виконували твори видатного композитора (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2012. – 14.05).

Влада Донецької області, керівники місцевих підприємств мають докласти всіх зусиль для забезпечення росту в регіоні рівня заробітних плат. Про це Президент України В. Янукович сказав під час наради з діловими колами та керівництвом Донецької області.

«Перед нами стоїть завдання – я звертаюся і до керівників області та керівників великих підприємств – підняти заробітну плату», – сказав глава держави, нагадавши, що це також шлях до наповнення Пенсійного фонду. «Створення мотивацій, стимулів для працездатного населення – над цим питанням треба працювати», – зазначив він.

Глава держави нагадав, що цього року влада прийняла рішення про підвищення пенсій та розмірів соціальних виплат. «Коли ми побачили, що є ресурс, який можемо пустити в різноманітних напрямках – ми визначили пріоритетом підвищення соціальних стандартів. У першу чергу – для пенсіонерів», – сказав Президент.

«Ми повинні допомогти жити старшому поколінню – підняти соціальні виплати, пенсії – це наш обов'язок», – додав В. Янукович (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2012. – 14.05).

Важливим завданням місцевої влади є робота над створенням привабливого інвестиційного клімату в регіонах. Про це Президент України В. Янукович сказав під час наради з діловими колами та керівництвом Донецької області.

«Економіка не може розвиватися без інвестицій. Коли ми говоримо про інвестиції, ми повинні розуміти, що гроші підуть туди, де це найбільш вигідно», – сказав глава держави.

Сучасна економічна ситуація у світі вимагає від України якнайшвидшого втілення реформ, наголосив Президент. «Нам треба сьогодні не просто йти в ногу з часом, нам треба набирати швидкості», – сказав він.

Глава держави звернув увагу на необхідність посилення механізму міжрегіональної співпраці. «Дуже важливо створювати такі механізми державного управління, міжрегіонального, міжгалузевого співробітництва, які б працювали на підвищення рівня економіки», – зазначив В. Янукович.

Україні, переконаний Президент, потрібно йти шляхом інноваційного розвитку, зважаючи, зокрема, на нашу величезну сировинну базу, лише 18–19 % якої переробляється в нашій державі. Глава держави висловив переконання, що цю ситуацію слід змінювати і збільшувати обсяги продукції з високою доданою вартістю (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2012. – 14.05).

Президент України В. Янукович закликав підприємців до активної співпраці в рамках державно-приватного партнерства та участі в реалізації актуальних соціальних проектів. «Закликаю всіх меценатів, наш великий бізнес подумати над тим, які б ви проекти хотіли втілити в рамках державно-приватного партнерства», – сказав глава держави в інтерв'ю журналістам у Донецьку. Він наголосив, що очікує відповідних ініціатив насамперед із регіонів.

«Ми залучаємо меценатів до вирішення найрізноманітніших соціальних питань», – підкреслив В. Янукович.

Говорячи про медичні проекти, глава держави зазначив, що йдеться не лише про співпрацю влади і бізнесу в рамках Національної програми «Нове життя». За його словами, наразі обговорюється також проект будівництва центру швидкої медичної допомоги. «Найближчим часом буде підготовлений такий проект, ми його спільно розглянемо і такий центр буде побудовано», – сказав Президент. Він висловив переконання, що такий заклад повинен мати сучасне обладнання, зручне місце розташування, можливість транспортування хворих авіатехнікою **(Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2012. – 14.05).**

Економічна потужність Української держави, її конкурентоспроможність працюватимуть на подальше підвищення соціальних стандартів, якості життя та добробуту громадян. Про це Президент України В. Янукович сказав під час спілкування з журналістами в Донецьку.

«Україна має демонструвати свою конкурентоздатність, що дозволить покращувати життя наших людей, піднімати його якість – це головне завдання, це наш пріоритет», – наголосив В. Янукович.

Президент нагадав, що, незважаючи на складну економічну ситуацію у світі, Україні вдалося покращити свої економічні показники. Зокрема, було знижено дефіцит бюджету і збільшено його доходи. «Саме під час криз проявляються сила та характер народів і країн. Україна показала, що вона життєздатна, що вона здатна подолати кризи», – наголосив глава держави **(Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2012. – 14.05).**

Збереження екології та покращення стану довкілля є важливою складовою, яку слід враховувати у процесі розвитку та модернізації виробництв. Про це Президент України В. Янукович сказав під час спілкування з представниками ЗМІ в Донецьку.

Глава держави, зокрема, звернув увагу на поступове вдосконалення технологій у гірничо-металургійному виробництві. «Покращується ситуація

не лише економічно – підвищується якість, знижується собівартість продукції, – а й в обов'язковому порядку покращуються екологічні проекти», – зазначив він.

Нині, зазначив В. Янукович, реалізація жодного інвестиційного проекту з розвитку хімічних, гірничо-металургійних підприємств не починається без урахування екологічної складової. Йдеться насамперед про використання найсучасніших розробок для зменшення викидів шкідливих речовин у навколишнє середовище. «Нині нам необхідно встигати створювати екологічні проекти і вкладати кошти в екологію», – зазначив Президент *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2012. – 14.05).*

Президент України В. Янукович очікує, що найближчим часом Україна та Росія знайдуть по газовому питанню взаємовигідні підходи, які влаштують обидві сторони. Про це глава держави сказав під час спілкування з журналістами в Донецьку.

«З ентузіазмом дивлюся на відносини України і Росії й завжди дивився», – сказав глава держави. Він додав, що за останні два роки у відносинах наших держав практично не було гострих питань, окрім газового.

«Що стосується цього питання, я дивлюся з надією, що ми найближчим часом вирішимо цю проблему – знайдемо підходи взаємовигідні, які влаштують і Україну, і Росію», – зазначив В. Янукович *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2012. – 14.05).*

Україна чекає на гостей фінальної частини Чемпіонату Європи з футболу 2012 р. Про це Президент України В. Янукович сказав представникам ЗМІ в Донецьку, висловивши переконання, що Євро-2012 в Україні відбудеться.

«Політика політикою, а життя триває. Любителі спорту прийдуть, друзі України прийдуть. І ми їх завжди будемо раді вітати», – сказав глава держави.

На переконання В. Януковича, в ході підготовки до Євро-2012 Україна отримала колосальний досвід і продемонструвала здатність належно виконувати всі необхідні роботи. «Ми не підвели наших партнерів з УЄФА, які довірили нам проведення Євро-2012», – сказав Президент.

Глава держави додав, що всі збудовані до чемпіонату об'єкти слугуватимуть не одному поколінню. «Далі важливо не зупинятися», – наголосив В. Янукович. – «...Економіка України зростає, і думаю, що ми наведемо лад на нашій землі» *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2012. – 14.05).*

Розвиток і реформування національної медицини є важливим завданням влади в контексті покращення якості життя людей. Про це Президент України В. Янукович сказав під час відвідання обласного перинатального центру Донецького регіонального центру охорони материнства та дитинства.

«Ми будемо приділяти охороні здоров'я велику увагу, застосовувати найсучасніші методи і працювати з різними країнами-лідерами щодо обладнання медичних закладів», – сказав глава держави.

Особлива увага, за словами В. Януковича, приділятиметься підвищенню кваліфікації наших медиків.

Президент наголосив, що заробітні плати медичних працівників також будуть підвищуватися. «Ми йдемо цим шляхом», – сказав він, додавши, що зарплата медиків вже дещо збільшилася. Україна йде шляхом розвитку та підвищення якості життя громадян, підкреслив глава держави (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2012. – 14.05*).

Розбудова в Україні мережі сучасних перинатальних центрів із найкращим обладнанням та високопрофесійними фахівцями є одним із пріоритетів державної політики. Про це Президент України В. Янукович сказав під час відвідання обласного перинатального центру Донецького регіонального центру охорони материнства та дитинства.

«Ми будемо чітко йти цим шляхом: з року в рік будемо нарощувати будівництво перинатальних центрів, оснащувати найкращим обладнанням, щоб підняти рівень захисту матері і дитини», – заявив глава держави.

Президент висловив упевненість, що Україні вдасться швидко наблизитися до світових стандартів у сфері охорони материнства і дитинства. «Щоб це сталося, нам треба разом багато потрудитися», – зауважив він, додавши, що перші кроки на цьому шляху вже зроблені.

Важливо, наголосив В. Янукович, у найкоротший час створити всі належні умови для охорони життя та здоров'я матері й дитини. Особлива увага, за словами глави держави, у цьому контексті буде приділена скороченню смертності під час пологів, а також лікуванню різних патологій. Президент додав, що Донецький обласний перинатальний центр уже має здобутки в цьому напрямку (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2012. – 14.05*).

Президент України В. Янукович ознайомився з роботою обласного перинатального центру Донецького регіонального центру охорони материнства і дитинства, створеного в рамках ініційованого главою держави Національного проекту «Нове життя – нова якість охорони материнства та дитинства».

В. Янукович, зокрема, оглянув єдине у перинатальних центрах України відділення гравітаційної хірургії крові, пологовий та акушерсько-операційний блоки, відділення неонатального спостереження і лікування новонароджених. Глава держави привітав батьків новонароджених, побажав їм та їхнім малюкам здоров'я і родинного затишку.

Президент вручив керівництву центру сертифікат на сучасний фетальний двоплідний монітор. Ідеться про новітній апарат, аналогів якому немає в українських клініках – монітор дозволяє стежити за розвитком одразу двох плодів у жінки, яка виношує двійню (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2012. – 14.05).*

З нагоди Дня матері, що відзначається 13 травня, Президент України В. Янукович підписав Укази про присвоєння почесного звання «Мати-героїня» понад 10 тис. багатодітних матерів.

З початку 2012 р. це почесне звання присвоєно понад 20 тис. жінок, які народили та виховали до восьмирічного віку п'ятьох і більше дітей, у тому числі дітей, усиновлених у встановленому законодавством порядку (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2012. – 14.05).*

Керівництво України зробило надзвичайно багато для просування України на шляху інтеграції до Європейського Союзу. Про це Прем'єр-міністр України М. Азаров заявив під час зустрічі з Надзвичайним і Повноважним Послом Італійської Республіки Ф. Романо, яка відбулася в Києві.

«Ви бачите, що наше керівництво зробило дуже багато для просування України на шляху європейської інтеграції», – заявив М. Азаров.

Так, наприклад, Президент України В. Янукович підписав новий Кримінально-процесуальний кодекс, який покликаний реформувати судочинство і створити рівні можливості для кожної зі сторін у кримінальному процесі. «За 20 років в Україні вперше з'явився європейський механізм вирішення подібних питань», – додав М. Азаров.

Він нагадав, що, крім того, в Україні прийняті надзвичайно важливі і прогресивні закони, які створюють надійний фундамент для сталого розвитку держави. Це, зокрема, стосується прийняття Податкового кодексу, законів про доступ до публічної інформації, про вибори. Також М. Азаров нагадав, що Президент виступив з ініціативою створити Конституційну Асамблею, яка працюватиме над підготовкою законопроекту про внесення змін до Конституції України. «Вперше у нас так багато зроблено на шляху європейської інтеграції. Прикро, що виникли певні теми, які затьмарюють наші відносини з європейськими партнерами», – підсумував Прем'єр-міністр України.

Разом з цим М. Азаров запевнив, що українська влада зробить все для того, аби парламентські вибори в нашій державі пройшли чесно і прозоро: «Ми зацікавлені, щоб вибори були демократичними. Ми зацікавлені в тому, щоб якомога більше іноземних спостерігачів були присутні на виборах і дали цьому процесу об'єктивну оцінку», – заявив глава уряду (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2012. – 14.05).

В Україні є свобода слова та є всі можливості для абсолютно вільної діяльності політичних партій. Про це заявив Прем'єр-міністр України М. Азаров в інтерв'ю телеканалу «Еuronews», коментуючи заяву німецького канцлера А. Меркель щодо диктатури та репресій в Україні.

«Достатньо прожити в Україні хоча б кілька днів, щоб переконатися: жодної диктатури в Україні не існує, немає і жодних політичних репресій. У нас абсолютно вільно працюють демократичні партії, деякі з них представлені в парламенті, інші не представлені в парламенті. У нас діє свобода висловлювань та рішень. З моєї точки зору, це було некоректне висловлювання, і воно не сприяє зміцненню відносин між Німеччиною та Україною, тим більше між Україною та Європейським Союзом», – зазначив Прем'єр-міністр.

Глава уряду вкотре наголосив, що Ю. Тимошенко засуджено не за політичні переконання, а виключно за вчинення кримінального злочину, наслідком якого стали величезні збитки для держави. «Пані Тимошенко засудили не за політичні переконання, а за виготовлення фальшивого документа державного значення, який називається «Директиви Уряду України», скориставшись яким вона змусила підписати вкрай не вигідний і вкрай нерівноправний газовий контракт з Росією. Наша країна змушена переплачувати майже вдвічі у порівнянні з чинними європейськими цінами», – підкреслив М. Азаров (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2012. – 14.05).

Уряд України готовий і надалі підтримувати соціально важливі іноземні інвестиційні проекти. На цьому наголосив Прем'єр-міністр М. Азаров під час зустрічі з Надзвичайним та Повноважним Послом Держави Ізраїлю в Україні Р. Дінелем.

Р. Дінель повідомив про завершення реалізації масштабного проекту у сфері медицини, що впроваджується повністю за кошти Ізраїлю, – сучасного діагностичного центру у Вінниці. «Це буде найсучасніший центр у галузі медицини, зокрема, діагностики в Україні. Цей проект цілком реалізується за кошти Держави Ізраїль. У кінці червня – на початку липня можна буде приїхати і перерізати стрічку», – повідомив він.

Посол Ізраїлю також відзначив, що вказаний проект реалізується ізраїльською стороною, починаючи від будівництва інфраструктури і закінчуючи встановленням обладнання та навчанням спеціалістів. У ході

діалогу сторони, зокрема, домовилися, що українські спеціалісти навчатимуться в Ізраїлі та за рахунок коштів Ізраїлю.

При цьому М. Азаров висловив вдячність своєму співрозмовникові за реалізацію медичного проекту у Вінниці. «Велике вам спасибі за реалізацію даного проекту. Якщо і в подальшому Ізраїль буде реалізовувати такі проекти, то з нашої сторони сприяння буде максимальним», – підкреслив глава уряду. Сторони також обговорили низку економічних питань, відзначивши високий рівень двосторонніх зв'язків (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2012. – 14.05).

Прем'єр-міністр М. Азаров вважає необхідним активізувати розвиток молекулярних досліджень в Україні. Про це він сказав під час зустрічі з лауреатом Нобелівської премії з фізіології й медицини 1991 р. Е. Неєром, який є головою Міжнародної експертної ради науково-навчального центру «Державна ключова лабораторія молекулярної й клітинної біології».

М. Азаров розповів Е. Неєру, що за останні 2 роки в Україні встановлено 5 лінійних прискорювачів, а також побудовано 2 центри ядерних досліджень. «По суті, ми створили в Україні кілька центрів, які нічим не поступаються європейським», – сказав він.

Крім того, Прем'єр-міністр повідомив, що українські лікарі постійно проходять стажування в європейських центрах. У свою чергу, нобелівський лауреат зазначив, що був в Україні кілька разів – і вперше ще в 1975 р. За його словами, кілька років тому він спостерігав брак фінансування молекулярної біології в Україні. «Коли я був три роки тому в Україні, я побачив, що наука страждає від нестачі грошей і устаткування. На сьогодні я бачу зміни і конкретні зусилля з розвитку досліджень в біомедицині, фізіології та онкології в Україні», – додав учений.

Він зазначив, що дуже важливо розвивати біомедичні дослідження на високому рівні, оскільки це безпосередньо пов'язано зі здоров'ям громадян (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2012. – 14.05).

Прем'єр-міністр України М. Азаров не виключає, що в разі необхідності Ю. Тимошенко буде надано дозвіл на лікування за кордоном. Про це він заявив в інтерв'ю телеканалу Euronews, додавши, що для цього необхідно внести відповідні зміни до законодавства України.

«Давайте не будемо випереджати події. Зараз триває курс лікування. Це має дати всі відповіді на питання про необхідність її подальшого лікування. Якщо авторитетні медичні комісії скажуть, що Тимошенко не може отримати необхідну допомогу в Україні, але це можливо в якомусь іншому закладі за кордоном – тоді керівництво України, безперечно, підкреслюю, з гуманітарних міркувань, може розглянути це питання. Безперечно, для цього необхідно буде внести зміни до нормативної бази та відповідного законодавства», – сказав М. Азаров.

Водночас він підкреслив, що в Києві та багатьох обласних центрах є найсучасніші медичні установи, які оснащені прекрасним європейським і світовим обладнанням і в яких працюють висококваліфіковані лікарі (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua). – 2012. – 14.05*).

Уряд не повинен ставитись до проблем іноземних інвесторів в Україні формально. Про це заявив перший віце-прем'єр-міністр України В. Хорошковський під час наради з обговорення актуальних проблем європейської інтеграції, яка відбулась у Києві.

«Кабінет Міністрів проводить системну роботу, спрямовану на покращення інвестиційного клімату в Україні. Тим не менше, щодня до нас надходять численні скарги та нарікання з боку представників європейського бізнесу, які вклали свої капітали в економіку України і систематично стикаються з проблемами, котрі перешкоджають нормальному функціонуванню та розвитку їх бізнесу», – наголосив перший віце-прем'єр.

«Надійшла скарга від інвестора – працюйте над її вирішенням. Формальне ставлення до таких питань неприпустиме», – підкреслив В. Хорошковський.

Також він заявив, що уряд повинен зняти проблеми, які не дозволяють потенційним інвесторам приймати позитивні рішення щодо здійснення капіталовкладень в економіку України. Перший віце-прем'єр-міністр України поставив жорстку вимогу перед міністерствами ефективно і швидко вирішувати проблеми іноземного бізнесу у сфері адміністрування податків, нарахування та збору митних платежів, сертифікації, ліцензування, прав інтелектуальної власності, захисту добросовісної конкуренції тощо.

У нараді взяли участь представники Міністерства аграрної політики та продовольства, Міністерства фінансів, Міністерства економічного розвитку та торгівлі, Міністерства охорони здоров'я, Міністерства закордонних справ, Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства, Державної митної служби, Державної податкової служби та ін. (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua). – 2012. – 14.05*).

11 травня, відбулась зустріч міністра екології та природних ресурсів України Е. Ставицького з Надзвичайним і Повноважним Послом Сполучених Штатів Америки в Україні Дж. Тефтом.

Під час зустрічі сторонами було обговорено питання співробітництва у рамках Меморандуму про взаєморозуміння між урядом України та урядом США стосовно отримання ресурсів газу з нетрадиційних джерел.

Міністр розповів про завершення конкурсів на укладання угод про розподіл вуглеводнів, що видобуватимуться в межах Олеської та Юзівської ділянок, а також висловив вдячність транснаціональним американським компаніям, які виявили інтерес до даних конкурсів. Зі свого боку американська сторона підтвердила прозорість процедури проведення відбору

компанії на укладання УРП.

Е. Ставицький повідомив, що вже найближчим часом відбудеться засідання Міжвідомчої комісії на укладання УРП, під час якого буде оголошено умови конкурсів на укладання УРП на ділянки Скіфську та Фороську, що знаходяться на глибоководному шельфі Чорного моря і складають по 12–15 тис. кв. км. Е. Ставицький подякував американському дипломату за плідну співпрацю з Україною та висловив переконання в здійсненні подальших успішних проектів (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua)*). – 2012. – 14.05).

ПОЛІТИКА

Министры иностранных дел Евросоюза решили не призывать к бойкоту европейского чемпионата по футболу в Украине из-за ситуации с заключенными лидерами оппозиции. Однак вони погодились, що політикам слід держатися подаліше від офіційних трибун, передає «Радио Свобода».

Вопрос отношений с Украиной неформально обсуждался во время обеда министров иностранных дел стран ЕС в Брюсселе.

По словам министра иностранных дел Бельгии Дидье Рейндерса, от отсутствия болельщиков на трибунах больше пострадают футбольные команды. А его коллега из Люксембурга Жан Ассельборн заявил, что «разрывать» отношения с Киевом не было бы «правильным сигналом» (*МинПром – інформація бизнес-класа (http://minprom.ua)*). – 2012. – 9.05).

Украина готовится к прохождению четвертого раунда оценки со стороны Группы государств против коррупции (GRECO) по предупреждению коррупции в деятельности членов парламента, судей и прокуроров. Мониторинг будет осуществляться с целью оценки антикоррупционных мероприятий, которые осуществляет Украина в указанной сфере, и их соответствия стандартам Совета Европы. Об этом сообщил министр юстиции А. Лавринович.

По словам министра, 14–16 мая делегация Украины будет находиться в Страсбурге (Франция) с целью участия в 55 пленарном заседании GRECO.

При этом основная цель, которую будет преследовать наше государство во время участия в пленарном заседании, – ознакомление с результатами первых визитов экспертов GRECO с целью проведения четвертого раунда оценки. В частности, планируется обсудить с представителями GRECO круг вопросов, которые должны рассматриваться при оценке уровня предотвращения коррупции в судебной ветви власти.

По итогам визита украинская делегация подготовит предложения по материалам, необходимым для проведения четвертого раунда оценки Украины со стороны GRECO.

Также во время заседания Украина намерена представить исследование по гендерным аспектам коррупции в высшем образовании нашего государства. Презентация состоится в рамках обсуждения государствами-членами GRECO вопросов политики гендерного равенства Совета Европы, в частности, как гендерный вопрос может повлиять в целом на проявления коррупции.

Министр напомнил, что презентация предварительных результатов исследования «Гендерные аспекты коррупции в высшем образовании Украины» состоялась в Министерстве юстиции в декабре 2011 г. Исследование проводилось Харьковским Институтом прикладных гуманитарных исследований при поддержке Канадского агентства международного развития (CIDA) в рамках проекта «Борьба с коррупцией в Украине» – совместной инициативы Министерства юстиции Канады и Министерства юстиции Украины. Эта работа осуществлялась в рамках разработки национальной антикоррупционной стратегии (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2012. – 14.05*).

Чрезвычайный и полномочный посол США в Украине Дж. Теффт и второй заместитель помощника госсекретаря Т. Мелиа посетили экс-премьера Ю. Тимошенко в Центральной клинической больнице «Укрзалізниці» в Харькове.

«Нам удалось встретиться с Ю. Тимошенко и мы передали ей наилучшие пожелания от госсекретаря Х. Клинтон», – сказал Д. Теффт.

Дипломат подчеркнул, что позиция США заключалась и заключается в недопустимости выборочного преследования Ю. Тимошенко и членов ее прежнего правительства. «Правительство США неоднократно призывало власти Украины освободить Ю. Тимошенко», – напомнил он.

«Мы будем повторять эту позицию членам правительства Украины в ближайшие несколько дней», – добавил Т. Мелиа.

Как сообщалось, ранее госсекретарь США Х. Клинтон выразила глубокую обеспокоенность обращением с Ю. Тимошенко. Она также заявила, что США призывают к освобождению Ю. Тимошенко, а также остальных бывших членов ее кабинета и к полному восстановлению их гражданских и политических прав (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2012. – 14.05*).

Блок «БЮТ – Батьківщина» призывает власть прекратить преследование экс-уполномоченной Верховной Рады по правам человека Н. Карпачевой за ее гражданскую позицию. Об этом заявил глава фракции БЮТБ в ВР А. Кожемякин на заседании Согласительного совета ВР.

Он также отметил, что БЮТБ не признает присягу, принесенную ранее новым омбудсменом В. Лутковской. «Мы не признаем присягу, принесенную новым омбудсменом в пятницу. Мы не воспринимаем этого», – сказал

представитель БЮТБ.

Отметим, что ранее Н. Карпачева заявила, что офис омбудсмана утром 5 мая обыскали сотрудники СБУ. В свою очередь, пресс-секретарь главы ГПУ М. Велькова пояснила, что следственные действия проводились в рамках проверки заявления самой Н. Карпачевой в прокуратуру о нанесении побоев экс-премьеру Ю. Тимошенко сотрудниками Качановской ИК-54 (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>)*). – 2012. – 14.05).

Партия регионов не поддерживает внесение в законодательство изменений, разрешающих лечение заключенных за границей. Об этом сообщил глава парламентской фракции ПР А. Ефремов на брифинге.

«Я не знаю ни одной стране в мире, где заключенные лечились бы за границей», – подчеркнул он. А. Ефремов отметил, что следует заниматься медицинским обеспечением всей пенитенциарной службы, а не отдельных заключенных.

В свою очередь, спикер ВР В. Литвин сообщил, что направил указанный законопроект внефракционного депутата Т. Чорновила в комитеты ВР с просьбой вынести свои заключения. «Речь идет о том, что если у человека есть определенные заболевания, то суд может освободить его от необходимости отбывать наказания, приняв соответствующие решения. А также суд по месту отбывания наказания заключенным может принять решение на основании медицинских показаний, чтобы направить заключенного на лечение, в том числе и за пределы Украины», – сказал В. Литвин (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>)*). – 2012. – 14.05).

Лидер партии «УДАР» В. Кличко не отказался от намерения выдвинуть свою кандидатуру на выборах мэра Киева. Об этом он заявил на своей странице в социальной интернет-сети.

«С удивлением читаю комментарии и трактовки друзей, что, мол, фраза В. Кличко о том, что его не интересует мэр без полномочий – означает отказ от Киева, и мэрских амбиций. Друзья, не трактуйте за меня мои слова!» – написал он.

В. Кличко подчеркнул, что партия УДАР будет бороться за возвращение полномочий мэра столицы и за возвращение полномочий самоуправления. Он также отметил неопределенность ситуации с проведением выборов. «Неизвестно, когда будут выборы в Киеве, ведь в нарушение закона их просто не назначают. И надо бороться за их назначение! Все киевляне стали заложниками манипуляций власти с проведением выборов и Киевсовета, и мэра», – резюмировал В. Кличко.

Как сообщалось, ранее экс-спикер Верховной Рады А. Яценюк заявил, что В. Кличко передумал идти на выборы мэра столицы. Как известно,

объединение оппозиции под эгидой «БЮТ – Батьківщина» предлагает В. Кличко выдвигаться как единому кандидату в мэры Киева. По мнению представителей Партии регионов, БЮТБ и его союзники не хотят допустить прихода в парламент В. Кличко на следующих выборах со своей партийной фракцией (*МинПром – інформація бизнес-класа* (<http://minprom.ua>). – 2012. – 14.05).

12 мая в Киеве на Михайловской площади прошел форум объединенной оппозиции «За Батьківщину», в котором приняло участие 3 тыс. человек со всех регионов Украины.

На форуме присутствовали народные депутаты фракций БЮТБ и НУ – НС, вице-спикер украинского парламента Н. Томенко, дочь экс-премьера Ю. Тимошенко Евгения, лидер общественной инициативы «Громадянський опір» А. Кужель.

Также на форуме присутствовали представители духовенства, в частности, предстоятель Украинской православной церкви Киевского патриархата Филарет (*МинПром – інформація бизнес-класа* (<http://minprom.ua>). – 2012. – 12.05).

Форум объединенной оппозиции стал едва ли не первым за многие годы оппозиционным мероприятием, которое несло определенный смысл и конкретику. Форуму предшествовали заявления лидеров «Батьківщини» и «Фронта змін» о едином походе на выборы на базе единой партии. Помимо провозглашения очередной резолюции, в субботу ожидалось представление альтернативной программы действий.

А. Турчинов зачитал резолюцию Форума, которая была единогласно проголосована, и предложенная программа теперь на протяжении мая – июля будет обговариваться во всех регионах Украины. Окончательный проект будет вынесен на следующий Форум, который имеет все шансы совпасть со съездом объединенной оппозиции, где уже будут озвучены и утверждены списки (*Главком* (<http://glavcom.ua>). – 2012. – 12.05).

ЕКОНОМІКА

У 2012 р. обсяг видобутку вугілля в Україні зросте до 85 млн т. Про це Президент України В. Янукович сказав під час наради з діловими колами та керівництвом Донецької області.

«Фактично ми підвищили видобуток вугілля з приблизно 70 млн т і в цьому році вийдемо на близько 85 млн т вугілля», – сказав глава держави.

В. Янукович нагадав, що за останні два роки Україна перейшла на жорсткий режим економії енергоресурсів у зв'язку з високою ціною на газ, яка лежить в основі формування собівартості національної продукції та створює

неконкурентні умови. «Ми перейшли на цілком нові технології виробництва електроенергії на цілому ряді металургійних підприємств, газ почали замінювати на вугілля. Вугілля – наш національний енергоносіє, і ми повинні думати, як його використовувати повною мірою», – наголосив Президент (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (www.president.gov.ua)). – 2012. – 14.05).

Переможцями конкурсів з розробки та видобутку вуглеводнів на Юзівській та Олеській ділянках стали компанії Shell і Chevron. Про це в інтерв'ю телеканалу Euronews заявив Прем'єр-міністр України М. Азаров.

«У четвер відбулося засідання уряду, на якому були затверджені результати конкурсу на розробку Юзівської і Олеської площ, які мають величезні запаси газу. Їх розроблятимуть дві компанії: Chevron і Royal Dutch Shell, – сказав М. Азаров (*Урядовий портал* (www.kmu.gov.ua)). – 2012. – 14.05).

В Москві з понеділка працює делегація «Нефтегаз», яка намагається надати «Газпрому» українські аргументи на користь необхідності зниження ціни на природний газ, повідомив високопоставлений джерело пише «Коммерсант-Україна».

«Україна – найбільший покупець газу в Європі. Однак, незважаючи на це, ціни для нас встановлені надзвичайно високі. Тому ми хочемо купувати не 33 млрд куб. м газу в рік, як це передбачено контрактом, а 25 млрд. А залишений обсяг купувати на спотовому ринку». По словам співрозмовника, Ostchem Group при покупці газу в Німеччині добуває ціну 340 долл. за 1 тис. куб. м. В той же час російський газ обходиться «Нефтегазу» в 425 долл.

В обмін на зниження ціни до 250 долл. за 1 тис. куб. м «Нефтегаз» готовий викупити законтраковані обсяги, а також пропонує дозволити Росії розробити сланцеві родовища в Україні (*Український Бізнес Ресурс* (<http://ubr.ua>)). – 2012. – 15.05).

Голова правління російського ОАО «Газпром» А. Міллер провів в Москві переговори з міністром енергетики та вугільної промисловості України Ю. Бойком. Об цьому повідомив офіційний представник «Газпрома» С. Купріянов.

Як відомо, 15 травня в Москві відбудеться неформальний саміт СНГ, в якому братимуть участь і Президент України В. Янукович. В рамках візиту до нього заплановані переговори з російським лідером В. Путиным.

Нагадаємо, В. Янукович висловив впевненість, що в найближчий час буде досягнуто компромісу в переговорах про ціну російського газу для України.

Как сообщалось, Украина уже заключила договор о поставках газа с немецким концерном RWE. Кроме того, планируется нарастить собственную добычу за счет работы морских буровых платформ на причерноморском шельфе. «Газпром» выразил обеспокоенность активизацией украинских газовых проектов (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2012. – 15.05*).

Российское ОАО «Газпром» предложило НАК «Нефтегаз Украины» отказаться от односторонних проектов по разработке шельфа Черного моря. Об этом сообщило издание «Коммерсант-Украина».

По его данным, «Газпром» предложил «Нефтегазу» активизировать работу по созданию СП для разработки структуры Палласа на украинском участке шельфа Черного моря.

«Мы пытаемся объяснить, что все остальные односторонние проекты на Черноморском шельфе бесперспективны и вредят широкому энергетическому сотрудничеству двух стран», – сообщил источник издания.

С этой целью «Газпром» предлагает использовать буровые установки, недавно приобретенные «Черноморнафтогазом» и позволяющие добывать углеводороды на морских глубинах, до сих пор недоступных для украинских добытчиков.

О создании такого СП стороны договорились еще в декабре 2010 г. Но, по словам директора департамента добычи газа и нефти «Нефтегаза» А. Зейкана, с того времени состоялось более десятка встреч, которые ничем конкретным не завершились. Издание отмечает, что в Министерстве энергетики и угольной промышленности Украины к предложению «Газпрома» отнеслись без энтузиазма.

«Уже в этом году благодаря бурению 6 скважин «Черноморнафтогаз» планирует дополнительно добыть 155 млн куб. м газа. А к 2015 – свыше 3 млрд куб. м. Таким образом, мы на 10 % сократим импорт топлива из России, на треть обеспечив жилищно-коммунальный комплекс собственным газом», – сказал А. Зейкан.

На решение «Газпрома» активизировать процесс разработки структуры Палласа могло повлиять и подписание в мае «Нефтегазом» рамочного соглашения с немецкой RWE Supply&Trading о купле-продаже природного газа, отметил глава правления альянса «Новая энергия Украины» В. Боровик.

Как сообщалось, в Украину прибыла первая высокотехнологичная самоподъемная плавучая буровая установка «Петр Годованец». Вторая закупленная «Черноморнафтогазом» СПБУ заступит на вахту в Черное море в следующем году. Сейчас подходят к концу работы по ее строительству (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2012. – 14.05*).

За I квартал 2012 г. экспорт товаров составил 16,168 млрд долл. импорт – 19,079 млрд долл. По сравнению с соответствующим периодом 2011 г. экспорт увеличился на 5,3 %, импорт – на 3 %. Об этом сообщает Государственная служба статистики.

Отрицательное сальдо внешней торговли составило 2,91 млрд долл. (за I квартал 2011 г. также отрицательное – 3,168 млрд долл.).

Коэффициент покрытия экспортом импорта составил 0,85 (за I квартал 2011 г. – 0,83). Внешнеторговые операции проводились с партнерами из 195 стран мира. Объемы экспорта товаров в страны СНГ составили 38,2 % от общего объема экспорта, Азии – 27,2 %, Европы – 23,5 %, в т.ч. в страны Европейского союза – 23,4 %, Африки – 7,9 %, Америки – 3 %.

Основу товарной структуры украинского экспорта составили черные металлы и изделия из них – 28,8 % от общего объема экспорта (уменьшение на 8,2 % против I квартала 2011 г.), минеральные продукты – 13,5 % (увеличение на 8,9 %), продукты растительного происхождения – 12,1 % (увеличение на 79,6 %), механические и электрические машины – 9,9 % (увеличение на 13,9 %), продукция химической и связанных с ней отраслей промышленности – 7,6 % (уменьшение на 2,8 %), средства наземного транспорта, летательные аппараты, плавучие средства – 7,2 % (увеличение на 5,8 %), жиры и масла животного или растительного происхождения – 5,5 % (уменьшение на 9,2 %).

По данным Госстата, импорт из стран СНГ в первом квартале текущего года составил 45,3 % от общего объема, Европы – 30,6 %, в т.ч. из стран Европейского союза – 29,1 %, Азии – 16,8 %, Америки – 6,1 %, Африки – 0,9 %, Австралии и Океании – 0,3 %.

Минеральные продукты составили 37,2 % объема импорта товаров (уменьшение на 8,6 %). На поставки механических и электрических машин приходилось 14,7 % (увеличение на 20,5 %), продукцию химической и связанных с ней отраслей промышленности – 9,6 % (увеличение на 4,8 %), средств наземного транспорта, летательных аппаратов, плавучих средств – 8,9 % (увеличение на 44,9 %), драгоценных металлов и изделий из них – 5,9 %, в том числе черных металлов и изделий из них – 4,2 % (уменьшение соответственно на 0,6 % и 0,9 %), полимерных материалов, пластмасс и изделий из них – 4,7 % (уменьшение на 0,4 %) от общей стоимости импорта.

Как сообщалось, за 2011 г. отрицательное сальдо внешней торговли составило 14,197 млрд долл. Коэффициент покрытия экспортом импорта составил 0,83 (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2012. – 14.05*).

Отток денег с украинского фондового рынка и эскалация политического кризиса в Греции вчера вызвали крупнейшее падение отечественного фондового рынка в текущем году – на 7,34 %. Об этом пишет «Коммерсант-Украина».

Украинские торговцы ценными бумагами вчера пережили те же негативные эмоции, что и во время резкого обвала фондового рынка 8 августа минувшего года, когда мировые биржи панически отреагировали на понижение агентством S&P прогноза кредитного рейтинга США. Обвал индикатора «Украинской биржи» на 7,34 % оказался максимальным за 9 месяцев. Потеряв почти 100 пунктов, индекс замер на отметке 1134 пункта – уровень августа 2009 г. Более сильное падение индекс UX переживал лишь 7 раз: дважды в 2009 г., четыре раза в мае 2010 г., когда начался греческий кризис, и один раз в 2011 – 8 августа (-8,3 %).

Распродажи охватили рынок сразу после открытия торгов. В течение дня на рынок выходили новые продавцы. «Все осознали, что спастись не удастся, и начали продавать свои акции. Мелкие спекулянты, делающие ставки на понижение рынка, помогали продавцам опускать цены», – сказал трейдер ИГ ТАСК Н. Семененко.

Поводов для паники было достаточно, в частности опасения относительно неспособности Греции сформировать правительство, что грозит усилением кризиса в еврозоне. Экономисты из «Citibank» подсчитали, что вероятность выхода Греции из зоны евро составляет от 50 % до 75 %. В этом случае агентство «Fitch» пригрозило снизить рейтинги Испании, Португалии и Италии на три ступени. Греческий кризис спровоцировал распродажи не только на мировых площадках – от азиатских до американских (сильнее других упали европейские индексы – на 1,94–2,29 %), но и на рынках сырья. Стоимость золота упала на 1,42 %, до 1561,5 долл./унцию, нефти WTI – на 1,47 %. Котировки евро обновили 4-месячный минимум – 1,283 долл./евро (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2012. – 15.05*).

Расценки на украинских АЗС в мае снижены на 5 коп., до 11,2–11,4 грн/л за бензин А-95. Об этом сообщило издание «Сегодня». Издание ссылается на прогнозы специалистов, согласно которым цены на топливо будут падать и дальше.

Заместитель директора НТЦ «Психея» Г. Рябцев отметил, что в апреле нефть упала в цене более чем на 3 %, а за первую декаду мая еще на 7 %.

«Значит, бензин уже может постепенно дешеветь в рознице на 3,5 % или почти на 40 коп. Больше всего выиграет тот трейдер, который первым начнет сбрасывать цену – покупатель массово пойдет к нему», – сказал он.

По мнению директора консалтинговой группы А-95 С. Куюна, дальнейший сценарий благоприятен для покупателей: цена нефти задержится на уровне 110–111 долл./барр. против 125 долл./барр. в марте, поэтому можно ожидать, что в июне бензин и дальше будет дешеветь. В мае, по его расчетам, цена снизится на 20–30 коп./л. «Топлива на рынке много, ведь трейдеры его закупали, исходя из объемов прошлого года, но по факту из-за дороговизны продали меньше на 15 %», – сказал С. Куюн. По его словам, если бы не запасы, то цены падали бы намного быстрее.

Как сообщили изданию в Министерстве энергетики и угольной промышленности, трейдеры начали выполнять рекомендации от 11 мая экспертно-аналитической группы при Кабинете Министров: снизить цену на 10 коп./л с 12–13 мая. «С 15 мая ожидается, что бензин будет дешеветь такими же темпами и дальше – на 10 коп./л в неделю», – отмечает издание (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2012. – 14.05).

З початку року, станом на 14 травня, залізниці України перевезли 8,587 млн т зернових вантажів, зокрема, 7,6 млн т перевезено на експорт. У внутрішньому сполученні перевезено 0,938 млн т зерна. Зокрема, Донецька залізниця перевезла 286,8 тис. т, Придніпровська – 674,6 тис. т, Південна перевезла 2872,8 тис. т, Південно-Західна залізниця – 2263,3 тис. т, Львівська – 488,4 тис. т, Одеська – 2001,3 тис. т.

Основні види зернових вантажів, що перевозяться: пшениця, ячмінь, зерно кукурудзи, насіння ріпаку та соняшнику. У середньому навантажувалося 1004 вагонів або 63,4 тис. т щодоби. Вагонів для перевезення цього виду вантажів наразі достатньо – загалом інвентарний парк вагонів-зерновозів «Укрзалізниці» становить 11 579 вагонів, але для планування та ритмічної роботи залізниці необхідно попереднє замовлення з боку вантажовласників (*Урядовий портал* (www.kmu.gov.ua). – 2012. – 14.05).

Уже через неделю овощи и фрукты нового урожая существенно подешевеют. Об этом пишет газета «Сегодня».

Пока все дорого: так, огурцы (тепличные) стоят в магазинах 18–20 грн/кг, помидоры – до 30 грн, сладкий перец – до 50, редис – 10–12, молодая капуста – 8–9, молодой лук – 9–10. А клубника и вовсе зашкаливает: украинская 40–42 грн/кг, турецкая – 25–30. Цены уже начали медленно опускаться, но самый серьезный обвал ожидается на редис, лук и капусту: они уже через неделю могут подешеветь на 30–50 %.

«Больше всего удивили помидоры, которые за майские праздники подорожали, но уже в опте цены упали с 28–30 до 20 грн, цены держит розница, но к концу недели можно ожидать, что и в рознице цена упадет на 5 грн и более, – говорит аналитик консалтингового агентства «ААА» М. Колесник. – Рост цен на них связан с дефицитом: было мало импорта из Турции (поставляет 75 % ранних помидоров), а на маевки к шашлыкам все брали помидоры. Огурцы сейчас в опте – 12–15 грн/кг, и предложение большое, поэтому ждем снижения в рознице также на 2–3 грн, до 15–17 грн/кг». А вот клубника пока серьезно дешеветь не будет, считает М. Колесник, потому что ее мало.

Независимый эксперт агрорынка Ф. Рыбалко считает, что все овощи будут дешеветь на 10–15 % в неделю, ведь с каждым днем все выше

предложение. «Лишь в городах, где в июне пройдут матчи Евро, торговля попробует в дни наплыва туристов вздуть цены на овощи и клубнику минимум на четверть против обычной», – прогнозирует Ф. Рыбалко.

Как сообщалось, в апреле инфляция в Украине опустилась до нулевой отметки. В целом с начала года потребительские цены в стране выросли на 0,7 %. Эксперты рынка ожидают ускорения темпов роста инфляции лишь осенью текущего года (*Украинский Бизнес Ресурс (<http://ubr.ua>)*. – 2012. – 15.05).

За результатами ревізій Держфінінспекції України на початок травня 2012 р. проведено перерахунок вартості фактично ненаданих і наданих не в повному обсязі житлово-комунальних послуг та повернуто громадянам майже 7 млн грн.

Як повідомлялося, виконуючи доручення Кабінету Міністрів України щодо контролю дотримання законності органами місцевого самоуправління при прийнятті рішень стосовно підвищення тарифів на житлово-комунальні послуги, Держфінінспекція України від початку року проводить відповідну роботу.

Так, протягом лютого – квітня 2012 р. Держфінінспекція України та її територіальні органи отримали понад 600 звернень громадян, більша частина яких надійшла через телефон довіри. Перевірялися і факти, про які громадяни повідомили Прем'єр-міністра України через мережу Facebook.

В основному громадяни скаржаться на безпідставне підвищення комунальних тарифів протягом жовтня – грудня 2011 р. та від початку 2012 р. і просять перевірити його обґрунтованість. Загалом скарги надійшли на 329 підприємств ЖКГ. Кожна четверта скарга на безпідставне підвищення комунальних тарифів не підтвердилася.

Під час ревізій були виявлені випадки безпідставного збільшення тарифів на послуги з утримання будинків та прибудинкових споруд за рахунок завищення розміру площі прибудинкової території, підвальних приміщень житлових будинків, території, на якій проводяться заходи з дератизації та дезінфекції тощо. Такі факти встановлено, зокрема, у Дніпропетровську, Рівному, Харкові, Сімферополі, Керчі.

В окремих випадках Держфінінспекція організовує перевірки спільно з правоохоронними органами. Такі перевірки були проведені в АР Крим, Миколаївській, Рівненській, Полтавській, Херсонській та інших областях.

За результатами ревізій призупинено дію рішень щодо підвищення тарифів на послуги з утримання будинків та прибудинкових територій у Харківській, Чернівецькій, Донецькій областях, у містах Суми, Херсон, Чернігів. В Алушті, Керчі, Харкові, Рівному, а також у кількох містах Запорізької, Миколаївської та Харківської областей міські ради зменшили затверджені ними у 2011 р. та січні 2012 р. тарифи, а у Полтаві та Бердянську – скасували.

Скасували дію рішень про підвищення тарифів на водопостачання та

водовідведення Запорізька і Первомайська міські ради, Первомайська селищна рада (Миколаївська обл.), Перовська сільрада Сімферопольського району (АР Крим), Сніжнянська міська рада (Донецька обл.). На сьогодні ревізії проводяться на 112 підприємствах житлово-комунальної сфери, на послуги яких у 2011 р. та від початку 2012 р. зростали тарифи для населення *(Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2012. – 14.05).*